

Asia: Uusi hallituksen esitys HE 80/2022 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain sekä ampuma-aselain 17 §:n muuttamisesta

Teema: hallituksen esitys + lyijyasetus sekä ampumaratojen jatkokehitystarpeet Suomessa

LAUSUNTO vapaaehtoista maanpuolustusta koskevan lainsäädännön kiireellinen kehittämishanke

Reserviläisliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto vapaaehtoista maanpuolustusta koskevan lainsäädännön kiireelliselle kehittämishankkeelle. Reserviläisliitto ry on siihen liittyneiden maanpuolustusyhdistysten (320 kpl:tta) ja niiden jäsenten muodostama keskusjärjestö yli 45 000 jäsenellään. Sen tehtävänä on toimia jäsenyhdistystensä aatteellisena ja toiminnallisena yhdyssiteenä valtakunnan turvallisuutta edistävää toimintaa tukien.

Reserviläisliitto on antanut lausunnon puolustusvaliokunnalle 3.5.2022 Hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta koskien Puolustusvoimien sekä Rajavartiolaitoksen aseiden ja patruunoiden käyttöä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnoissa. Liitto tukee lakiesitystä sellaisenaan kuin se on esitetty tämän kokouksen asiakirjojen liitteissä HE 80/2022 vp. Kuitenkin lakimuutoksen myötä järjestöjen osalta ase- ja ampumakoulutukseen nousee muutamia haasteita seurannaisvaikutuksena.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kasvattaessa ammuntojensa määrää Puolustusvoimien radoilla, järjestöillä ei ole mahdollisuutta kasvattaa omaa ase- ja ampumakoulutuksen määrää näitä ratoja hyödyntäen. Puolustusvoimien radoista monissa kapasiteetti on nyt jo 100 prosentin käytössä. Puolustusvoimien ratoja on Suomessa 40 kappaletta, eivätkä ne sijoitu maantieteellisesti tasaisesti koko valtakunnan alueelle. Siviiliratoja on käytössä 670 kappaletta eri puolilla Suomea. Siviiliratojen määrä on vähentynyt jo 1990-luvun 2000-2500 radan määrästä nykyiseen alle 700 rataan. Näitä siviiliampumaratoja käyttävät yhteisesti reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöt, Suomen ampumaurheiluliitto, Metsästäjäliitto ja viranomaiset.

Pelkästään Reserviläisliitto ry, Suomen Reserviupseeriliitto ry, Maanpuolustuskiltojen liitto ry ja näiden yhteinen liikuntajärjestö Reserviläisurheiluliitto ry järjestävät vuosittain yli 30 000 ase- ja ampumakoulutustapahtumaa, missä ammutaan vuosittain reilut yhdeksän

RESERVISSÄ – KAIKEN VARALTA

miljoonaa laukausta n. 200 000 osallistujan toimesta. Tätä määrää ei pystytä korvaamaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kurssimuotoisena koulutuksena tai Puolustusvoimien lisätyillä kertausharjoituksilla sekä vapaaehtoisilla harjoituksilla.

Suomen kansallisen puolustuksen ja turvallisuuden näkökulmasta Suomessa on säilytettävä nykyiset siviiliradat, ja sen lisäksi saatava uusia ulko- ja sisäampumaratoja. Järjestöjen ase- ja ampumakoulutus tukee Puolustusvoimien suorituskykyä sekä lisäksi koulutuksen merkitys kansalliselle turvallisuudelle on hyvin tärkeä. Järjestöt harjoittavat toimintaa säännöllisesti viikoittain, ylläpitävät radat kunnossa talkootyöllä, hankkivat aseita itselleen, yhdistyksille ja piireille sekä ostavat omat patruunat. Tällä on vuosien ajan säästetty 2–3 miljoonaa euroa valtion verorahoja vuodessa ja ylläpidetty kansalaisten maanpuolustustahtoa. Järjestöjen ampumatapahtumat myös tilastoidaan vuosittain. Lisäksi Reserviläisliitolla on käytössään reaaliaikainen seuranta sähköisen toimintakalenterin muodossa, mikä tuottaa dataa päivittäin yhdistysten tapahtumista.

Siviiliradoilla on oltava mahdollisuus myös ampua lyijystä valmistetuilla luodeilla tulevaisuudessakin. Reserviläisliitto on mukana yhdessä Suomen Ampumaurheiluliiton, Metsästäjäliiton ja Suomen Reserviupseeriliiton kanssa ampumaratojen ympäristölupahankkeessa. Tavoitteena on saada mahdollisimman monien ratojen ympäristölupa-asiat kuntoon niin, että ammuntoja voidaan jatkaa. Mikäli päätös lyijykiellosta menisi läpi, se ei koskisi pelkästään siviiliratoja, vaan myös Puolustusvoimien radoille olisi tehtävä isoja investointeja muun muassa lyijyloukkojen lisäämiseksi. Tällä hetkellä ympäristölaki ja -luvut määrittelevät jo ratojen kunnan ja lyijyn pääsyn estämisen luontoon. Lyijykielto toisi vain toisen päällekkäisen ja turhan esteen asialle.

Ase- ja ampumakoulutukseen liittyen lyijykielto olisi myös suoranainen alasajo suorituskyvylle ja vaikutukset tässä olisivat paljon laaja-alaisemmat. Vaikutukset ulottuisivat lopulta myös koko Eurooppaan sekä lisäksi kotimaiseen patruunatuotantoon, ja tätä kautta se heikentäisi tulevaisuudessa Suomen ja Euroopan huoltovarmuuden tältä osin. Korvaavia patruunoita ei ole nopeasti saatavilla, eivätkä ne sovi suurimpaan osaan aseisiin, mitä tällä hetkellä käytetään.

Reserviläisliitto vaatii lyijykiellon asian käsittelyn keskeyttämistä. Asiasta on tehtävä asiantuntijoiden toimesta laajempi selvitystyö muutoksen kokonaisvaikutuksista Suomen puolustukseen sekä muutoksen haittavaikutuksista suorituskykyyn ja viranomaistoimintaan.

Ase- ja ampumakoulutus liittyy myös järjestöjen näkökulmasta tarpeisiin uudistaa lakia vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta varautumisen ja turvallisuuden näkökulmasta sekä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen mahdollisuuksista tukea järjestöjen toimintaa. Lakia vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta on hyvä tarkastella kokonaisuutena uudelleen, ei

pelkästään Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ase- ja ampumakoulutuksen osalta. Tällä hetkellä valtionapua ei ole mahdollista käyttää varautumisen ja turvallisuuden koulutuksiin, eikä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestöjen koulutuksen järjestämiseen. Tässä työssä Reserviläisliitto toivoo olevansa myös kehitystyössä mukana.

Lisätietoa lausunnosta antaa Reserviläisliiton toiminnanjohtaja Minna Nenonen, p. 040 072 1412 ja minna.nenonen@reservilaisliitto.fi

Ilpo Pohjola
Puheenjohtaja
Reserviläisliitto ry

Minna Nenonen
Toiminnanjohtaja
Reserviläisliitto

RESERVISSÄ – KAIKEN VARALTA

RESERVISSÄ – KAIKEN VARALTA